

Daniel Pålsson Wargren

Tekniska servicenämnden

daniel.wargren@trelleborg.se

Anslutning av fastigheter utanför verksamhetsområde

Sammanfattning

VA-huvudmannen kan via VA-avtal erbjuda fastigheter som är belägna utanför beslutat verksamhetsområde möjlighet att nyttja kommunala vattentjänster. Att ansöka om VA-avtal är en frivillig möjlighet där enskild anläggning annars är alternativet. Förutsättningarna för VA-avtal utreds av tjänstepersoner på Kretslopp och vatten. Utredningen består av att kontrollera de tekniska förutsättningarna för anslutning, såsom exempelvis kapacitet i befintliga ledningar, avstånd till befintliga ledningar och en bedömning av inverkan på eventuell svavelväteproblematik. Kunder som ansluts via VA-avtal ska inte belasta VA-kollektivet ekonomiskt eller inverka negativt på det befintliga ledningsnätet.

Ytterligare information i tjänsteskrivelsen, rubrik Ärendet.

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse, TSN 2023/114

Tekniska serviceförvaltningens förslag till beslut

Tekniska servicenämnden föreslår besluta

att avveckla möjligheten till anslutning via VA-avtal för fastigheter utanför beslutade verksamhetsområden

att ovanstående beslut ersätter alla tidigare beslut avseende anslutning via VA-avtal i ärendet.

Beslutet skickas till

Ärendet

Idag kan Trelleborgs kommuns VA-huvudman under rätt förutsättningar erbjuda fastigheter som är belägna utanför beslutat verksamhetsområde möjlighet till kommunala vattentjänster genom VA-avtal. Ansökan om VA-avtal är frivillig och fastigheterna har alltid möjlighet att anlägga en enskild godkänd anläggning.

Förutsättningarna för att en fastighet ska kunna koppla på sig till det kommunala Va-nätet genom VA-avtal avgörs efter att en utredning utförs av tjänstemän på Kretslopp och vatten. Utredningen består av att kontrollera om det befintliga va-nätet har kapacitet för ytterligare mottagning eller leverans. En utredning görs även gällande avstånd och om en anslutning anses teknisk möjligt för att inte orsaka skador på befintligt ledningsnät.

Anslutningsavgiften är idag indirekt subventionerad till en kostnad av cirka 28 000 ink moms. En servisingrävning kostar i genomsnitt mellan 25 000–40 000kr.

VA-huvudmannen har utfört en utredning som har undersökt olika parametrar gällande kostnader samt nya arbetssätt för att handläggningstiden ska minska samt underlätta arbetet för både tjänstemän samt kunder.

Beslut som tidigare tagits av nämnd är att vid påkoppling till det kommunala ledningsnätet genom va-avtal skall fastighetsägaren ansvara för projektering, anläggning, drift och underhåll fram till anslutningspunkt. VA-huvudmannens anslutningspunkt anläggs i direkt anslutning till befintligt ledningsnät.

Ägaransvaret för det privatägda ledningsnätet samt eventuella pumpar övergår aldrig i va-huvudmannens ägande. Då deras anslutningspunkt är i direkt anslutning till det kommunala nätet ansåg man tidigare att en subventionering av anslutningsavgiften var rimlig.

Den problematik som finns gällande VA-avtal är bland annat:

- ★ Lång kölista på grund av många sökande
- ★ Lång handläggningstid främst beroende på svårigheter för kunderna att skapa samfälligheter. En lyckad process kan ta upp till flera år.
- ★ Stort ansvar för sökande vilket leder till
 - ★ Svårigheter för sökande att få begrepp om projektet
 - ★ Vissa sökande behöver mycket stöttning av VA-huvudmannen
 - ★ Stor problematik med samfälligheter, både i att skapa dem och att driva dem
 - ★ Fastigheter kan bli uteslagna ur blivande samfälligheter vilket tar bort deras chans för kommunala va-tjänster.
 - ★ Minskad kundnöjdhet

Kretslopp och vatten har utrett frågan och kommit fram till fyra olika alternativ som nämnden önskas besluta om.

Förslag 0

- ★ Att VA-huvudmannen fortsätter med befintliga beslutade förutsättningar, att erbjuda VA-avtal med samma tekniska krav som idag, med bibehållen taxa.
- ★ VA-huvudmannen anser inte att detta alternativ är rimligt att arbeta vidare med.

Förslag 1

- ★ Att VA-huvudmannen fortsätter att erbjuda VA-avtal med samma tekniska krav som idag
- ★ Att VA-huvudmannen höjer anslutningsavgiften till motsvarande ett typhus A i varje tids gällande VA-taxa – för närvarande ca 137 000 kr ink moms (taxan indexregleras årligen).
- ★ Detta förslag är en förbättring gentemot dagens upplägg men löser inte handläggningstiden och har en osäker inverkar på kölängden.
- ★ Detta förslag gör det nästintill omöjligt för tillkommande fastigheter att ansluta sig till kommunala vattentjänster.

Förslag 2

- ★ Att VA-huvudmannen höjer anslutningsavgiften till motsvarande ett typhus A i varje tids gällande VA-taxa – för närvarande ca 137 000 kr ink moms (taxan indexregleras årligen). Lägenhetsavgifter tillkommer utöver anslutningsavgiften om det finns fler än en bostadsenhet eller verksamhet (BTA-yta)
- ★ Att VA huvudmannen kan anlägga en ledningssträcka med trycksatta ledningar, upp till cirka 150 meter per fastighet med anslutningsmöjlighet, under förutsättningar att ledningen kan nyttjas av mer än en enskild fastighet. Syftet är att eliminera behovet av samfälligheter för ett större antal fastigheter. För ansökande fastigheter görs en utredning av teknisk lämplighet, där ca 150 meters avstånd till VA-huvudmannens ledning bibehålls som generell riktlinje för spillavlopp.
- ★ Att VA-huvudmannen gör en översiktsplanering i samråd med miljöavdelningen, där ett eller två områden kan byggas ut varje år i VA-huvudmannens regi enligt denna metodik, Prioritering av område görs utifrån miljönytta, tekniska förutsättningar och intresse/behov hos de specifika fastigheterna. Planen ska omfatta minst 5 år och uppdateras årligen. Planen ska kommuniceras till berörda fastigheter. En utredning utförs alltid av VA-huvudmannen där man tittar på kostnader, teknisk möjlighet samt kapacitetutredning på befintligt ledningsnät.
- ★ Att nya VA-avtal med fastigheter eller samfälligheter tecknas löpande under året och omfattas inte av flerårsplanen. Flerårsplanen gäller endast utbyggnaden av nya huvudledningar vilka möjliggör för fler

fastigheter att ansluta sig till en kommunal lösning utan att bilda samfälligheter. Möjligheten att anslutas som en samfällighet kvarstår dock för områden som inte ingår i den flerårsplan som upprättas.

Anslutningsavgifter för samfälligheter ska följa detta förslagsnivåer.

- ★ Att områden utbyggda enligt denna metodik inte ska avses ingå inom VA-huvudmannens verksamhetsområde, såvida inte områdets karaktär eller lagstiftningen förändras så att rekvisiten för verksamhetsområde uppfylls. Således kommer inte VA-huvudmannen ta ut några avgifter innan ett avtal är tecknat mellan VA-huvudmannen och fastigheten eller samfälligheten.
- ★ Detta förslag har ett osäkert ekonomiskt utfall ur en livscykelanalys, även om en bedömning utförs inför varje anslutning.
- ★ Ur ett miljö-, medborgar- och samhällsperspektiv är detta det bästa alternativet.

Förslag 3

- ★ Att VA-huvudmannen slutar erbjuda va-avtal till fastigheter utanför verksamhetsområden.
- ★ Detta förslag har en kortsiktig positiv ekonomisk påverkan.

Förvaltningens rekommendation till beslut.

För de kunder som har kunnat ansluta sig via VA-avtal så är detta en uppskattad möjlighet som underlättar vardagen och i många fall gör en stor miljönytta.

Dock råder frustration över långa handläggningstider som främst beror på svårigheter att skapa samfälligheter. För att en samfällighet ska kunna skapas krävs god samarbetsförmåga mellan fastighetsägarna samt en gemensam vilja och samsyn gällande den ekonomiska fördelningen av arbetet. Samfälligheten ska också kunna fungera över tid vilket av erfarenhet är en utmaning.

För att kunna ha en effektiv och kundvänlig handlägningsprocess gällande VA-avtal krävs det att VA-huvudmannen avsätter mer resurser att arbeta med frågan än idag. Detta är problematiskt då den frivilligbaserade anslutningsformen inte får inskränka negativt på VA-huvudmannens uppdrag. En fungerande framtida hantering kräver att förutsättningarna för påkoppling via VA-avtal förändras samt att en initial negativ påverkan på VA-kollektivets ekonomi kan accepteras.

Med dagens ekonomiska situation är den kortsiktigt bästa vägen framåt att sluta erbjuda VA-avtal. VA-huvudmannens rekommendation bygger strikt på ett ekonomiskt ställningstagande.

VA-huvudmannens förslag till beslut är avveckla möjligheten att ansluta sig till kommunala vattentjänster via VA-avtal för fastigheter utanför verksamhetsområde.